

ELS TEMES ECONOMICS COM A DIVERSIÓ

L'Economia, que en el primer quart d'aquest segle gaudeix d'una plena llibertat d'acció, esdevé després preocupació estatal, perd els drets de cosa privada i queda sotmesa a l'interés públic. Queda molt enrera el temps en què el sagrat liberalisme econòmic permetia als trusts i cambres patronals tancar fàbriques, disposar de la clau creditícia i regular els preus del mercat amb evident perjudici per a l'interés de la societat, sense preocupar-se mai si la llibertat d'afamar constituïa o no un crim.

Els Estats es veuen obligats a intervehir i d'ací que els Minis-
teris de Finances es veuen obligats a escoltar un altre col·lega, el
qual no és altre que el d'Economia. Aquesta, en temps de la Repùbli-
ca, fa una entrada tímida; però es fa de mica en mica més ambicio-
sa fins a situar-se en els llocs més preeminents del Govern. Voler
subratllar la major preocupació d'avui pels problemes econòmics per
a deduir-ne la indiferència d'ahir és utilitzar la mala fe puix que
el fenomen "econòmic s'ha impo-
sat arreu del món per la força
del progrés, per la pròpia empen-
ta de les circumstàncies.

Es aquesta mateixa pressió de
les circumstàncies - derivades de
la presència ascendent de les mas-
ses al si de cada Estat - la que
ha determinat el desenvolupament
de la seguretat social i la sor-
prenent transformació de l'estruc-
tura urbana, sense que ningú no
pugui parlar en cap cas de la ma-
jor bona voluntat dels uns i la
malvolença i incapacitat dellurs
antecessors. No hi ha cap règim,
per més retardatari que sigui, que
no pugui mostrar als turistes bar-
ris i establiments moderníssims...

- - - - -
"Ja tenim un nou Galinsoga : En
" Jaime Delgado, delegat del Mi-
" nisteri d'Informació a Barcelo-
" na per a la repressió de la Cul-
" tura Catalana.
" Ultimes malifetes d'En Delgado:
" Clausura d'"Omnium Cultural".-
" Clausura de l' "Agrupació Dra-
" màtica de Barcelona".- Prohibi-
" ció de "Serra d'Or".- Prohibi-
" ció de moltes conferències. -
" Imposició de fortes multes als
" organitzadors d'actes cultu-
" rals, etc.
" CATALANS! En Delgado és el nos-
" tre enemic immediat! FORA DE
" CATALUNYA!" (D'un full clandestí)

Els temes econòmics...

Les necessitats i el progrés han estat en certs casos els veritables miracles, més que no pas els propis governants. No és licitni correcte, doncs, voler comparar la ciutat espanyola d'avui amb la del nostre mig segle precedent. Les transformacions d'un país han d'ésser contrastades amb les actuals dels altres europeus, i d'ací que el "progrés franquista" del qual parlen àdhuc sincers republicans a la recerca de l'objectivitat ja no sigui tan convincent com es vol fer creure. Compari's, si no, el poder adquisitiu del ciutadà espanyol amb el de l'obrer de l'occident d'Europa i aquell resultarà substancialment inferior.

De tot el dit se n'ha de concloure que la POLITICA a la vella manera no és ja apta per a resoldre els múltiples i complicats problemes que planteja incessantment el món modern. Els tímids intents socials i econòmics dels vells partits republicans han de convertir-se ara en realitzacions audaces que esbotzin les parets de l'antic edifici. En poques paraules : s'ha de saltar del "liberalisme econòmic" a l' ECONOMIA DEMOCRATICA. Els partits republicans han de triar dirigents que tot i continuant professant l'humanisme i la llibertat individual i col·lectiva, imprescriptibles, malidin decididament per les transformacions socials, econòmiques i culturals. Tot partit modern ha de tenir ben obertes les dues finestres : l'una POLITICA l'ALTRA ECONOMICA.

Ben sentada aquesta preocupació per l'Economia, ens sentim amb cor per a denunciar una moda molt en voga al nostre país i segons la qual " NO COMPTA RES MES QUE EL PROBLEMA ECONOMIC ". Si aquest fos veritablement considerat per raó de la necessitat pública la seva primacia fóra no solament acceptable sino i tot indispensable. Però tenim la impressió que ens trobem davant d'una especulació que té més de comoditat que no pas de conveniència social. No serà en alguns un motiu de diversió, d'esbiaixament davant del plantejament urgent del PROBLEMA POLITIC a Espanya?

Al nostre entendre, la moda ha estat considerablement influenciada per vint-i-cinc anys de propaganda contra la politica i els partits. Posada aquella i aquests a l'Index franquista, i perseguits els que han intentat actualitzar-los, hom ha descobert el procediment gens perillós d'expressar-se en termes d'Economia car, en aquest terreny, tot és permisible com ho han vingut demostrant "Jornada" i els diaris i revistes "tècnics" del règim. La censura no s'ha capficat mai per l'audàcia dels col·laboradors "econòmics". La via ha estat ben lliure per a la defensa dels principis socialistes i col·lectivistes, tant se val si en ells es preconitza l'expropiació de la terra com la socialització d'una indústria, car

" Lo del "borrón y cuenta nueva" nos ha indignado siempre. Significa tirar a la basura nuestro millón de muertos; dejar a medio hacer, como otras veces, lo a tan alto precio comenzado; hacernos trampas a nosotros mismos. En vez de emborronar la vieja cuenta a hay que ponerla en claro, saber cuánto debemos : porque mientras no estemos dispuestos a pagar a escote, en esfuerzo, en racionalidad, en disciplina, la deuda del común, nada esencial será distinto." - De "Diálogo de las Españas", de Méxic.

- - - - -

Els temes econòmics...

del que es tracta per al règim és fer l'avencat, espatarrar i fer bonic de cara els amics i sindicats de l'estranger, sense que en cap moment s'hagi considerat que pogués arribar l'hora de realitzar les teories en qüestió.

Tot és permès, "econòmicament", mentre no s'enganxi cap etiqueta de partit a la fórmula exposada. Es pot ésser, per a Franco, tot el partidari que es vulgui de la teoria marxista, però molt de compte a dir-se comunista o socialista; pot argumentar-se sobre encíclics i bones paraules papals, a condició que no es demani un partit social-cristià per a aplicar-ho; que s'afanyi simbòlicament el bis turí contra els "grups de pressió", però que ningú no faci dependre llur desaparició d'un règim republicà o simplement liberal. El franquisme ha descobert que els partits polítics anglesos, francesos, alemanys, etc. s'envinagren així que passen la frontera cap a Espanya. El qual fenomen, està clar, no s'opera quan el partit és nazi o feixista puix que ja sabem per experiència que, adoptat pel franquisme, no empresona ni mata, i si ho fa és només Ad Majorum Dei gloriam.

No hi valdran subterfugis ni diversions : el problema previ que s'ha de resoldre a Espanya és el POLITIC. Certament, no es pot aspirar a que el poble es posi en marxa per a conquistar una CONSTITUCIO amb unes desenes d'articles; però fóra una garrafal equivocació política creure que el poble no mostrarà cap interès per l'ARTICLE PRIMER de la seva Carta. En ell veurà : la continuïtat o la fi del règim que impera i, per a parlar més clar, la continuïtat o la fi política de les figures i figuretes locals i estatals que li han amargat la vida més d'un quart de segle.? Qui pot creure que això no es farà present en el moment en que les masses se sentin esperançades per un canvi? El factor humà, ponderat o no, farà acte de presència a les hores i no seran pas els problemes econòmics els que absorbiran al ciutadà. Però serà precisament en aquell mateix moment quan els homes polítics hauran de procedir a la solució dels problemes que podrien semblar oblidats pel poble en els moments d'eufòria i aparent despreocupació pels seus interessos materials.

J. SAURET.

Barcelona, febrer (Corresponsal).- Per tal d'impossibilitar la vida de "Serra d'Or", la policia ha prohibida l'Editorial Seix i Barral la seva edició. En aquest moment mateix el delegat del "Ministerio de Información y Turismo" anava al Monestir per a proposar les condicions que podrien permetre, legalment, l'esmentada publicació. A Montserrat no s'hiavingueren argumentant sobre el que prescriu el vigent Concordat. La policia s'endugué de la impremta el material i els originals, tot el qual fou posteriorment rescatat pel Monestir.

Ha estat condonada la multa imposada a l'actor Garsaball per haver col·locat un llaç català a la corona de flors dipositada sobre el taüt de Maria Vila. El Jutge, que havia rebut l'escrit de recurs sobre la sanció cridada, a Garsaball per a dir-li que s'avingués a pagar-ne únicament la meitat, però sota la condició d'aturar la subscripció popular feta per a subvenir la multa. Garsaball es refusà a la petició i dies més tard era innovat que li era anul·lada la sanció. Es veu que el jutge temia que el recurs davant Madrid donaria més d'un enuig i hom acordà que més valia tirar terra a sobre.

També han estat deixades sense efecte les quatre multes de mil pessetes als escoltistes; però s'ignora si el ciutadà de Roses i de Figueres multats per haver recollit signatures a favor de la llibertat de la llengua catalana han conegut la mateixa sort.

Una noticia que circula molt és que "Sempronio" prepara l'aparició de "Telex", un diari modern del vespre. S'havia dit que s'enfaria càrrec Ignasi Agustí, però que hi ha hagut desdita vist el so rollós fracàs que aquest ha tingut en dirigir "El Español", de Madrid. El nou diari disposarà d'una gran davassall de maquinària moderna, la qual ja està muntant-se. Els del "Correo Catalán", per la seva banda - gràcies a l'aportació econòmica del grup industrial de Valls i Taverner, el d'Omnium? - estan construint un gran edifici en el terreny on estava instal·lada la caserna de la Guàrdia civil al carrer del Consell de Cent, cantonada Passeig de Sant Joan. Han instal·lat una gran rotativa i molta maquinària nova. Pretenen fer un diari dels més ben presentats del país.

MONTSENY.

DELS ANTI-COLONIALISTES. - O.P.E. comunica que l'"Economist" escriu el següent: "Van desapareixent les incomprensions existents entre Espanya i Argèlia. Els funcionaris argelians han assegurat a les autoritats espanyoles que no permetran que s'utilitzi el país com una base d'intrigues contra el general Franco. S'ha fet saber als republicans exiliats a Argel i Oran que reuneixin llurs diferents grups en una sola organització, la qual seria la responsable davant les autoritats."

L'ACTUALITAT

L'ex-ministre A. Philip, socialista, donà una conferència en un centre oficial de Madrid, però no pot donar-ne una altra en una organització europeïsta. - 407 clergues catalans signen un manifest de simpatia a l'Abat de Montserrat. - Estats Units amenaça de suspendre l'ajut econòmic a Espanya. - Augmenta l'enrenou entre els militars.? Es produiran canvis ministerials? - Procés contra els socialistes.

ANDRE PHILIP a Madrid.- La notícia de l'anada a Madrid d'aquest distingit europeïsta antifranquista fou rebuda a París amb un cert enuig. Els franquistes no havien reeixit fins ara a veure acceptades les invitacions a destacats europeus puix que aquests temien, amb raó, que la propaganda se'n prevaldria per a destacar l'eclecticisme del règim. Però és just reconèixer que el líder de la "Gauche Européenne" ha fet impossible aquella especulació. En la seva conferència a l'"Instituto Nacional de Estudios Juridicos", centre oficial, donada el dia 20, l'ex-ministre socialista declarà que "el nacional-sindicalisme constituïa el més gran obstacle per a l'entrada d'Espanya al Mercat Comú, tot afegint, que aquesta entrada li semblava molt difícil mentre no existeixin al país la llibertat i la pluralitat sindicals." L'oratória directa d'André Philip no devia agradar gens als falangistes puix que tot just començada l'endemà la seva conferència a l'A.E.C.E. un delegat governatiu li féu avinent que només podia dir unes paraules de salutació.

L'ABAT DE MONTSERRAT.- Escriu el corresponsal del "Monde": "Quatre-cents set sacerdots i religiosos pertanyents a totes les diòcesis catalanes s'han solidaritzat amb les declaracions fetes al "Monde" per Dom Escarré, abat de Montserrat. (...) Aquests sacerdots han entregat fa alguns dies a l'Abat de Montserrat una carta en la qual deien: "Nosaltres volem, estimat abat, manifestar-vos la nostra simpatia i donar-vos la nostra adhesió en el moment en què tot el país es fa ressò de les vostres declaracions al diari "Le Monde". Completament responsables de la nostra missió pastoral i conscients al mateix temps de les realitats que haveu denunciat clarament, ens identifiquem totalment amb la vostra coratjosa presa de posició."

Havent corregut el rumor de que el Nunci havia demanat la dimissió a l'Abat de Montserrat, en aquest monestir han fet saber que la notícia no tenia cap veracitat i que cap recomanació oral o escrita en aquest sentit havia arribat a Montserrat. Més val esperar un temps per a interpretar millor una rectificació que no és ben categòrica...

L'Actualitat...

EE.UU., CUBA I FRANCO. - L'anunci de que els EE.UU. interrompien l'ajud econòmic als països que tracten amb Cuba col·loca el govern franquista en una posició molt incòmoda. Des de Washington diuen les agències de premsa: "Les fàbriques Pegaso de Madrid han confirmat la venda de 150 camions a Cuba. La confirmació d'aquesta transacció intervé quan els Estats Units han amenaçat de suprimir llur ajud econòmic a Espanya en el cas que continuï a tractar amb Cuba. El govern espanyol, invitat a "clarificar" la seva posició respecte el comerç amb Cuba, es reuneix el divendres (dia 21 de febrer) per tal de prendre una decisió que podria fer-se pública l'endemà." Prepara-rem-nos a una explosió de l'orgull castiç i que es cridarà contra el "dinero del tío Sam"... a no ésser que Franco decideixi optar pel "vil metal".

ELS "ELEMENTOS". - Diu O.P.E.: "La pugna de clans militars es perfila. Muñoz Grandes i Garcia Valiño tenen els seus quadres. Amb el primer estan Ruiz Giménez, Rodríguez Villa, comissari de Proveïments, i Areilza, l'ambaixador a Paris. Es diu que els tres influeixen sobre aquell amb els seus consells. En canvi, els generals més qualificats aspiren a que l'Exèrcit no actuï en política i es limiti a ser Exèrcit; un xic semblant al que aspira el Primat de Toledo per a l'Església. I, pel que sembla, aquesta tendència està cridada a guanyar terreny."

Per la seva part, el corresponsal del "Monde", a Madrid, dona compte d'un manifest dels oficials provisionals de la Falange en el qual es diu: "Encara queda un milió d'espanyols de quaranta a cinquanta anys a les ordres de Franco, i no estem de cap manera disposats a que Espanya es suïcidi històricament". El manifest ataca violentament a les jerarquies actuals de Falange, els sindicats, l'Opus Dei i la monarquia. I segueix dient: "Estem vivint una hora decisiva de la història d'Espanya. Sota una aparent tranquil·litat en què es desenvolupa l'existència nacional, passen forts corrents que operen subrepticament un canvi radical de vies de la nostra comunitat". I el corresponsal comenta: "La tragèdia del règim prové de que no sembla més possible conciliar les posicions tan antagòniques com les de l'A.B.C. - que critica el document - i del manifest, la qual cosa sembla fer difícil tota pretesa "evolució" al si mateix del "Movimiento".

CANVIS AL GOVERN? - Escriu el corresponsal a Madrid del "Figaro": "S'observa malestar dins de l'Exèrcit, dissensió al si del "Movimiento", inquietuds en el camp monàrquic, campanyes reiterades de diversos sectors de l'oposició, discurs del senyor Fraga Iribarne a Oviedo, rumor persistent d'una reorganització del Govern. Tals són els principals fets que - a més del procés contra els socialistes - demostren des de fa alguns dies l'existència d'una fermentació política al país.

"L'Exèrcit mal pagat, pletòric a les vigílies d'una reorganització a fons que suposa el perill de que se suprimeixin molts llocs...

L'Actualitat...

i tal vegada, també, la preocupació per les fórmules hermètiques ofertes pel general Franco per assegurar la seva successió...

"Fent front als conflictes de doctrina, Falange Española atac a l'Opus Dei i, per boca del senyor Solis, ha dit que no es pot admetre l'alarmant floridura d'una raça d'homes que van repetint que nosón polítics, però que figuren al cap dels ministeris essencials... Els falangistes creuen que un home que no desitja fer política no podria assumir la responsabilitat... a menys que es tracti d'un enemic hipòcrita, el qual no s'atreveix a presentar-se..."

PROCES CONTRA ELS SOCIALISTES. - El procés vist a Madrid contra 33 socialistes ha tingut una gran repercussió internacional. Hi ha via molts observadors estrangers. "Le Figaro" al·ludeix l'ex-ministre de la CEDA Jiménez Fernández que hi feia de defensor i afegeix "que" tot l'Estat Major dels joves socialistes es troba present i entre ells es reconeix a un dels més brillants, Tierno Galván, catedràtic de Dret Públic de la Universitat de Salamanca. Igualment s'hi troben els membres de la "Unió Española..."

Tots els comentaris subratllen la claretat amb què s'han expressat els defensors i la situació incòmoda del fiscal en declarar que es condemnaven uns socialistes clandestins, però no al socialisme europeu. La condemna ha estat relativament poc dura, però no obstant, el socialisme continua proscribit en aquesta Espanya que vol entrar al Mercat Comú, on estan representats Estats governats per socialistes. Les protestes han plogut d'arreu del món, de totes les organitzacions socialistes, sindicalistes i de tota l'esquerra. La C.I.O.S.L. declara que "Mentres els drets inherents a la Democràcia no estiguin plenament restaurats a Espanya no es podrà permetre que aquesta s'incorpori a la comunitat del món lliure." El "Fons de Defensa dels Demòcrates Espanyols", de Londres, escriu una carta al "Times" fent observar que la sentència afecta tot el socialisme europeu i que és increïble que Franco pugui ésser admés en cap organisme internacional.

La "realitat" internacional és un ganivet de doble tall. Per haver oblidat aquesta veritat, la premsa franquista divaga amb poca ingenuïtat. Els Estats Units volien unes bases a Espanya i compraren a Franco. Ara la "realitat" vista per Nord-Amèrica exigeix l'isolament de Fidel Castro i amenaça els Estats que comercien amb aquest; però l'amenaça és discriminatòria puix que és més peremptòria pel Marroc, Iugoslàvia i Espanya que no pas per als altres països. Per què? Perquè la "real" realitat obliga a tractar amb més guants Anglaterra, França, i sobretot la U.R.S.S. que sosté precisament a Cuba, puix que són GRANS potències internacionals, mentre Espanya no compta per res. O és que els falangistes s'havien cregut de debò que s'havien imposat per la seva cara bonica? Fins ara no descobreixen que en el tauler diplomàtic fan de modes - tos, de pobres peons, que es venen i compren. Que n'aprenguin a ésser "realistes"!

informacions...informacions...informacions...informacions...inform

QUE FARAN ITALIA, BELGICA I HOLANDA?

El corresponsal del "Figaro" a Brusel.les diu que "el Govern espanyol ha adreçat a M. Fayat, ministre adjunt de Negocis estrangers, president actual del Consell de Ministres de les Comunitats europees, una demanda oficial d'obertura de conversacions exploratòries en vista d'una eventual associació d'Espanya al Mercat Comú. Aquesta demanda ha estat inscrita a l'ordre del dia del Consell de ministres de les Comunitats, sense que cap votació hagi estat determinada pel debat d'aquesta qüestió." I el mateix corresponsal diu que Espanya es liberalitza i que s'atança a Europa, la qual cosa vol dir que no llegeix el seu propi diari, que ha parlat del procés contra els socialistes i que el que es remou a Espanya no és pas el Govern, sino el poble... La Comissió Executiva de l'Organització Europea de la Confederació Internacional de Sindicats Cristians, reunida a Brusel.les, ha manifestat "la seva preocupació amb motiu de les notícies relatives a l'eventualitat de l'apertura de conversacions exploratòries entre el Mercat Comú i el Govern franquista. La C.E. referma la seva posició de que els Estats democràtics que respectin efectivament els drets de l'home són els únics que poden accedir-hi."

EL "PLAN" ESPANYOL. - Escriu a "Ibérica", de Nova York, el seu corresponsal a Madrid: "El plan tiene importància en cuanto se refiere a inversiones públicas. Por otra parte, se basa en la afluencia de capitales extranjeros, muchos de los cuales han llegado, pero otros son todavía simples promesas. Personas que trabajan en los altos organismos económicos me han hablado de la absoluta falta de medios estadísticos y de información económica de que se dispone y, sobre todo, del gravísimo problema del comercio exterior. Puedo asegurar que ha sido ya presentado un informe confidencial al gobierno sobre esto último; la balanza de comercio es todavía peor que la del año pasado (!y el plan prevé un aumento de 10% por ciento de exportaciones!); en el primer semestre hubo ya un déficit de balanza de pagos de 25 millones de dólares; en los siete primeros meses del año, el déficit de balanza comercial fué de 524 millones de dólares, con un ritmo de aumento de 31% sobre el año precedente. A esto último, los técnicos calculan que se va a la catástrofe en el término de dos años, por la sencilla razón de que el ritmo de aumento de ingresos por el turismo tiene que ser decreciente, que el envío de trabajadores emigrados tiene carácter anormal y las inversiones de capital extranjero tienen que alcanzar un "techo". En estas condiciones se proclama a bombo y platillo la in

Informacions...

minente puesta en marcha del Plan de Desarrollo. Sin duda, habrá aspectos de crecimiento económico, pero de ahí a la realización de un Plan media un abismo." I diu en un altre lloc de la seva crònica : "¿No està procesado el conde de Montarco (un vell falangista) por el "delito" de proclamar que la agricultura española debiera imitar a la francesa? Y muy recientemente, en una encuesta realizada por el profesor Siguan, de Barcelona, entre industriales, comerciantes, ingenieros, propietarios, etc. 63 % opinaban que España tendría dificultades para desarrollar su economía fuera del Mercado Comùn, pero sin embargo se mostraban pesimistas sobre el porvenir de la industria española, tal y como está ahora, dentro del mismo; un 55 % reconoció que las diferencias sociales son demasiado grandes y un 40 % anunció el peligro de inflación; 39 % se declararon escépticos sobre el plan de desarrollo." - Telmo Lorenzo, Madrid.

APAT DE CONFRATERNITAT. - Organitzat per "Acción Republicana Democrática Española", de Paris, tingué lloc el dia 9 de febrer d'enguany, i en commemoració de la República del 1873, un àpat al "Cercle Républicain". Saludà els comensals el Dr. Boix, per l'organització del Sena i pronunciaren importants discursos el President basc Jesús de Leizaola i el del Govern de la República C. Sánchez y Albornoz. A l'apat hi assistiren elements de totes les organitzacions democràtiques de l'exili : Esquerra Republicana de Catalunya, Partido Socialista Obrero Español, membres de la C.N.T. i d'altres organitzacions. Tots aquests cregueren oportú associar-se a l'acte com una nova prova de la confraternitat establerta entre els antifrancquistes de l'exili.

Notícies breus.

- Un veí de Saragoza ha enviat una carta a la revista "S P", en la qual denuncia el "error de bulto" que significa dir en algunes gramàtiques escolars, inclòs del segon ensenyament, que els idiomes basc, català i gallec "són dialectos del castellano".

- En tant que "españoles no catalanes", Salvador de Madariaga, R.M. Nadal i Salazar Chapela, s'han adreçat al "Times" per a denunciar la persecució de qué és objecte a Espanya l'idioma català.

- El conegut periodista Brauli Solsona ha estat designat element directriu de l'"Asociación de Corresponsales Extranjeros" a França.

- El govern espanyol ha prohibit la projecció de qualsevol film de la casa nordamericana "Columbia" per haver confeccionat " Sem'ha aparegut un cavall blanc", el protagonista del qual és un opositor del règim franquista.

SI VOLEU ESTAR BEN INFORMATS LLEGIU I SUBSCRIVIU-VOS A tribuna.

Des del meu angle.

EM B O L I C S R E I A L S

Aquestes "fiançailles" ja em costen un ull de la cara. Cada vegada que la Rosa surt de casa em torna carregada de diaris. El desfici per "documentar-se", com diu ella, ha arribat al comble amb l'adquisició de "France-Dimanche". Ja fa anys que a la meua companya li ha donat per estar al corrent de totes les trifulques reials. Se sap de cor el nom i parentesc de les reines, princeses i "maîtresses" reials espanyoles i franceses. Però el seu fort és la doble època napoleònica. Dirieu que hi broda contant-la. En canvi, un servidor, no passa en aquest ram de les beceroles. Tinc algun antecedent sobre Cleopatra, la Pompadour - que em fou coneguda per una revista que fa anys feien al teatre Còmic - Maria Antonieta i la Brigitte Bardot.

- Ara, Nasi, et posaré ben al corrent de tot aquest batibull causat per Irena d'Holanda i l'Huc o Carles de Bourbon-Parme, em diu la Rosa tot estenent com a mapa d'operacions una dotzena de diaris. De bon començament - continua - espetega la conversió al catolicisme de la princesa holandesa. I et dic que els protestants es prenen ben a la valenta l'empassada de la noia. La cosa s'empalma amb la notícia del seu prometatge amb Alfonso de Bourbon-Dompierre; però a viat se sap que el nuvi és un altre. A Holanda es posa foc, com si diguéssim, al polvori reial. Per acabar d'embolicar la troca, a Espanya fan córrer que Irena fa exercicis i fins es parla de la seva entrada en un convent.

- Com, interrompo jo, vols dir que s'ha fet frare?

- Què t'empatolles? El teu anticlericalisme fa desbarrar-te. Tirem, si et plau, endavant. La "premsa" esbomba que el nuvi de debò es diu Huc o Carles de Bourbon-Parme, i ja em tens els tranquils ciutadans del país dels molins de vent treient foc pels queixals. "Casar-se amb un descendent de la Inquisició i amic d'aquell Duc d'Alba que posà el nostre país a sang i foc? Això, mai!, diu tota Holanda dempeus. Els socialistes, per adob, tiren en cara dels nuvis llur simpatia pels franquistes, i en aquest moment es produeix el "sus-pense"...

- De quin "suspenso" te les heus, Rosa?

- Es un ditxo que està de moda i no m'interrompis. Els reis holandesos desapareixen misteriosament i tot d'una fan cap al país amb Irena i Carles o Huc, les "fiançailles" dels quals són llençades dal tabaix d'un balcó reial. Però s'ha de dir que el govern s'ha fet passar la seva puix que la noia renuncia a tots els seus drets a la corona. Deixa'm dir-te de passada que jo, com a dona, no accepto aquest ficar el nas del govern a les belles coses de l'amor...

Embolics reials...

- Com, esclato jo com un sol home, així tu trobes bé que el poble doni dos milions cada mes a les princeses, amb la condició de dir sempre "sí, pare" a tot, i un bon dia la noia diu: "tè, ara em dona la gana de fer el que em dona la reial gana i canvio de religió i em trio el "nòvio"? On anirem a parar? L'ofici és l'ofici, tractes són tractes, i llestos! Si a mi m'haguessin donat una pensió d'upa t'asseguro que m'hauria casat per ordre, i si s'esqueia a que m'havien triat per dona un armat de la processó de Setmana Santa, "tan pis"!

- Així diguis que ets carn per vendre, Nasi?

- Jo només faig una suposança. Prou saps que et vaig voler a tu sapiguent que no duies un xavo a les mitges.

- Moltes gràcies, fa la dona; però seguim la història. El Carles o Huc, s'adreça als holandesos i els diu que està d'allò més encantat de veure que allà tothom és lliure i, dit això, d'un sol cop d'ala es planta a Madrid i va veure a Franco, segurament per a dir-li que pensa amb el seu tron i que practicarà rigidament la mena de "libertad orgànica" que allà s'estila. I ara vé el "dessous" de la cosa: com es diu el nuvi, Carles o Huc?, qué és, espanyol o francès? a quin tron aspira al d'Espanya o al de França? Holanda demana explicacions i aci diuen que el jove és francès i que es diu Hugues. L'ambaixada espanyola pren cartes al joc i fa saber que el nuvi no és espanyol i que si posseeix un passaport diplomàtic és perquè el compten com un personatge... grat a Franco. L'A.B.C. de Madrid intervé i per a fer la guitza al pretendent carlí diu que Huc dit Carles és francès i ben francès. Això no agrada als falangistes, els quals, per a empipar al d'Estoril, el declaren espanyol i amb tots els drets per a coronar-se, quan Franco vulgui... El resultat de tot el dit és que Carles es diu Hugues, que nasqué a Auteil i que, per tant, és un francès "à part entière". Ara es fa córrer que és l'Opus Dei qui ha embolicat tota la cosa amb la santa i apolítica intenció de fer ajupir a Don Juan. I ara, Nasi, acabem el recit guaitant el mapa "geològic" de tots els tronistes publicat per "Le Monde", de Paris.

- Fins "Le Monde" has comprat, noia?

- I que et dic que un professor del Lycée en veure que estava tant donada a la lletra impresa m'ha obert la porta del "buraliste" i amb una mirada que m'ha pessigollat tota l'esquena m'ha donat un "Bon jour, Madame" que ha deixat bocabadada tota la parròquia.

- Et deu haver confós amb la Sorbona...

- El teu pare, Nasi, morí de repente per abusar de xistos com els que tu fas.

-!Fes el favor, li dic cremat, de no tripotejar les tombes de la família!

Embolics reials...

- Si t'estic parlant del sogre...
- Però aquest sogre bé t'era alguna cosa?
- Si, mira't, un vei que es prenia el dret d'entrar a casa meva sense trucar a la porta. Però aturem-nos i mirem el mapa. Veus? el de dalt de tot és... Philippe V...
- Felip V, aquell trapella?
- Jo diria que és el mateix que amb una veu de tro en Josepet li deia en tots els mitings catalanistes : " Felip V, malvinatge qui et pari!". Encara n'estic esgarrifada. Té, més avall es parla d'una Isabelle.
- La gata-maula! D'aci ens vé tot el mal, noia. Si en Fernando , el nostre, en lloc d'anar-se'n a Castella hagués fet venir la seva dona a Saragossa, ara serien els castellans que vindrien a demanar-nos l'Estatut, "Fernando el Catòlico" ? Un calçasses i res més.
- No corris, Nasi. Llegeixo que aquesta Isabelle es casà amb en François d'Assisse...
- Fot-lo, amb aquell francescà italià?
- Tu sempre treus punta a les qüestions del dogma i això no t'està gens bé, ara que el clero es fa de la flamarada. Té, després desfilen pel mapa els carlins i tots aquells que foragitarem de casa nostra el 14 d'abril.
- I el teu Huc o Carles o Hugues i Charles Bourbon, quin paper hi juga en el teu mapa?
- Es al l'altre costat del dibuix de ratlles sol, tan solet, que fins fa pena. No sé pas com s'ho arreglarà per a fer-se lloc entre els pretendents de l'altre cantó, i que són colla!
- Això de la història, Rosa, sempre m'ha semblat un joc de bitlles, per això no he estat mai "dinàstic". I després d'escoltar el teu romanço, reblo el clau : tràfeces d'alcova, "maîtresses", encefalitis letàrgiques...
- Tu vols dir "hemofilia", Nasi.
- Jo dic el que em dona la gana i prou d'històries, i que jo sóc republicà, i contra tot el que fa farum de reis i de rebot contra tots els que parlin d'ells, i que tinc fam i que te'n vagis més de pressa que corrents a la cuina!

Records als companys i a les companyes

IGNASI.

Amic, TRIBUNA no deixa d'informar-te cada mes.
Pensa en els esforços que representa l'edició.

J'AS RENOVAT LA TEVA SUBSCRIPCIO?

MOLTS AMICS RESPONEN A LA CRIDA DE tribuna.

Ens plau agrair públicament el gran nombre d'amics que han honorat la nostra crida a favor de la continuïtat del nostre periòdic. Han donat tots ells la prova que consideren amb afecte l'esforç que venim realitzant des de fa cinc anys per a informar-los REGULARMENT CADA MES, sense interrupció. Alguns d'aquests amics tenen paraules d'elogi per les nostres abundoses informacions i sobretot pel BALANÇ POLITIC DEL 1963, el qual els ha permès posseir un substanciós resum de tot el que succeï durant aquell anys en el món antifranquista i franquista.

Preguem als amics que encara no ho hagin fet, que enviïn el mandat corresponent (subscripció 10 frs. per any) a l'Administrador

Joseph FALGUERA
C.C.P. Paris I7.370-01
5, rue Marcel-Sembat - HOUILLES (S & O)

¿Quants n'hi han que no cal ni que vagin a Correus, puix que tenen ells mateixos un compte postal, sobre el qual poden fer, còmodament, una transferència? Que pensin amb TRIBUNA!

Acusem rebut dels mandats corresponents a :

Miquel Vilella (Tarn i Garona); Josep Rossell i Josep Santos (Sena i Marne); Acraci Blanc (Alt Garona); Llibert Balló (Gironda); Vicent Vidal (Puy de Dôme); I.B. (Pireneus Orientals); Andreu Pinen (Aveyron); Llatzer Reverter (Gers); Victor Duran, J. Garcia-Castellet, Julià Gual i Miquel Guasch (Pireneus Orientals); Enric Roig (Paris); Ramon Marcilla (Aude); Vicents Garcia, Joan Cases, Jaume Figueres, Salvador Pararols i Josep Mauné (Pireneus Orientals); Un sagarreta (Andorra); Salvador Not (Sena); Bonaventura Duran (Alt Garona); Enric Serra (Tarn i Garona); Josep Ferrero (Paris); Miquel Sánchez (Sena) J.F. (Sena); Josep Rossell (Sena i Marne); Francesc Ferrer (Sena) i Antoni Xirau (Sena). En una altra edició continuarem la llista dels amics de TRIBUNA.

FONS D'AJUT ALS SINISTRATS DE CATALUNYA. - En donar compte el "Casal de Catalunya", de Paris, del resultat de la recaptació de fons a aquest objecte declara que el total és de 21,600 nous francs. I que ha estat possible socórrer prop d'un centenar de perjudicats, a base de 200 nous francs cada un.

Le Directeur : Josep SANS

Paris.